

61994A0398

Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță (Camera a treia extinsă)
din 5 iunie 1996*

Kahn Scheepvaart BV
împotriva
Comisiei Comunităților Europene

„Ajutoare de stat - Construcții navale - Regim general de ajutoare - Acțiune în anulare - Admisibilitate”

În cauza T-398/94,

Kahn Scheepvaart BV, societate de naționalitate olandeză, cu sediul în Rotterdam (Țările de Jos), reprezentată de Thomas Jestaedt, avocat în Düsseldorf, și Tom R. Ottervanger, avocat în Baroul din Rotterdam, cu domiciliul ales în Luxemburg la biroul lui Carlos Zeyen, 67, rue Ermesinde,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de domnii Paul Nemitz și Jean-Paul Keppenne, membri ai Serviciului juridic, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg la domnul Carlos Gómez de la Cruz, membru al Serviciului juridic, Centre Wagner, Kirchberg,

pârâtă,

având ca obiect anularea Deciziei Comisiei din 25 octombrie 1994 privind autorizarea pentru anul 1994 a unui regim german de ajutoare pentru construcții navale,

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a treia extinsă),

compus din domnii C. P. Briët, președinte, B. Vesterdorf, doamna P. Lindh, domnii A. Potocki și J. D. Cooke, judecători,

grefier: domnul J. Palacio González, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma procedurii orale din 12 martie 1996,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

* Limba de procedură: engleza.

1 Pe baza articolului 92 alineatul (3) litera (d) [devenită litera (e)] și a articolului 113 din Tratatul CE (denumit în continuare „tratat”), Consiliul a adoptat norme specifice având ca obiect compatibilitatea cu piața comună a ajutoarelor de stat în sectorul construcțiilor navale. Aceste norme apar în Directiva 90/684/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1990 privind ajutoarele în domeniul construcțiilor navale (JO L 380, p. 27, denumită în continuare „Directiva a șaptea”), astfel cum a fost modificată prin Directiva 92/68/CEE a Consiliului din 20 iulie 1992 (JO L 219, p. 54, denumită în continuare „Directiva 92/68”) și Directiva 93/115/CE a Consiliului din 16 decembrie 1993 (JO L 326, p. 62, denumită în continuare „Directiva 93/115”). Directiva a șaptea stabilește o distincție între, pe de o parte, ajutoarele pentru producție, denumite ajutoare pentru operare, la care se aplică un plafon maxim și, pe de altă parte, ajutoarele pentru restructurare destinate să susțină schimbările structurale care se dorește a fi realizate în sectorul european al construcțiilor navale. Directiva a șaptea a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1991 pentru o durată de trei ani. Aceasta a fost prelungită până în anul 1994 prin Directiva 93/115.

2 Articolul 3 alineatul (1) din Directiva a șaptea prevede în special că „toate formele de ajutor pentru armatori sau pentru terți care sunt disponibile ca ajutor pentru construcția sau pentru transformarea navelor se supun normelor de notificare prevăzute la articolul 11”. Conform alineatului (2) din acest articol, „echivalentul-subvenție al acestor ajutoare se supune integral normelor menționate la articolul 4 și procedurilor de supraveghere prevăzute la articolul 12 în cazul în care aceste ajutoare se utilizează efectiv pentru construirea sau transformarea navelor pe șantierele Comunității”.

3 Articolul 4 alineatul (1) din Directiva a șaptea prevede că „ajutoarele pentru producție în favoarea construcției și transformării navale pot fi considerate compatibile cu piața comună, cu condiția ca valoarea totală a ajutorului acordat pentru un contract să nu depășească, în echivalent-subvenție, un plafon maxim comun exprimat ca procentaj din valoarea contractuală înainte de acordarea ajutorului” (denumit în continuare „plafon”) [traducere neoficială].

4 Pentru anul 1994, Comisia a stabilit la 9 % plafonul prevăzut la articolul 4 alineatul (1) și la articolul 5 alineatul (1) din Directiva a șaptea [Comunicarea 94/C 37/05 a Comisiei (JO 1994, C 37, p. 4)].

Faptele aflate la originea litigiului

5 Reclamanta este o societate de drept privat olandez, filială a societății elvețiene Jumbo Shipping Company SA (denumită în continuare „Jumbo Shipping”). Reclamanta are drept activități principale ridicarea și transportul pe mare al încărcăturilor grele. Aceasta operează diferite nave transportoare de încărcătură grea.

6 Prin scrisoarea din 13 aprilie 1994, reclamanta a introdus o plângere la Comisie împotriva subvențiilor germane acordate, potrivit acesteia, pentru construcția a două nave comandate de Schiffahrtskontor Altes Land GmbH (denumită în continuare „SAL”) și de societăți asociate în cadrul grupului Heinrich, la șantierul naval J. J. Sietas KG Schiffswerft GmbH & Co, cu termen de livrare la sfârșitul anului 1994/începutul anului 1995. Reclamanta a evidențiat în mod special că avantajele fiscale prevăzute la articolul 82f din Einkommensteuereinfuehrungsverordnung (regulament de aplicare referitor la impozitul pe venit, denumit în continuare „EStDV”) și la articolul 15a coroborat cu articolul 52 alineatul (19) din Einkommensteuergesetz (lege referitoare la impozitul pe venit, denumită în continuare „EStG”) constituiau, în combinație cu alte subvenții, un ajutor care depășea plafonul stabilit prin Directiva a șaptea.

7 După depunerea plângerii, a avut loc un schimb de corespondență între părți. Prin scrisoarea din 7 octombrie 1994, reclamanta a furnizat informații suplimentare despre finanțarea construcției navei „Frauke” (denumită în continuare „Frauke”), una dintre navele vizate în plângerea sa. În cursul anului 1994, părțile au avut, de asemenea, contacte sub formă de convorbiri telefonice sau de întâlniri. Cu aceste ocazii, reclamanta a fost reprezentată în repetate rânduri de Jumbo Shipping.

8 În urma prelungirii validității Directivei a șaptea până în anul 1994 prin Directiva 93/115, statele membre aveau obligația să notifice toate regimurile de ajutoare pentru construcții navale în vigoare în 1994, inclusiv regimurile deja autorizate pentru perioada 1991–1993. La 25 octombrie 1994, Comisia a adoptat o decizie care se adresa guvernului german și se referea la aceste regimuri, conform obligației sale de a examina compatibilitatea acestora cu dispozițiile din Directiva a șaptea. Prin această decizie, pe de o parte, conform articolelor 3, 4, 6 și 8 din Directiva a șaptea, Comisia a autorizat pentru anul 1994 aplicarea a cinci regimuri de ajutoare care vizează construcțiile navale doar în mod secundar, printre care figurau regimuri generale de garantare, subvenții pentru investiții și ajutoare pentru cercetare și dezvoltare. Cu toate acestea, prezentul litigiu nu vizează aceste regimuri. Pe de altă parte, conform articolelor 3 și 4 din Directiva a șaptea, Comisia a prelungit până în anul 1994 alte regimuri de ajutoare care vizează în mod direct construcțiile navale, inclusiv diferitele regimuri de reduceri fiscale care rezultă din aplicarea articolului 82f din EStDV precum și a articolului 15a și a articolului 52 alineatul (19) din EStG care sunt contestate de reclamantă. Decizia din 25 decembrie 1994 a fost notificată autorităților germane prin scrisoarea din 11 noiembrie 1994.

9 Prin scrisoarea din 31 octombrie 1994, Comisia a informat Jumbo Shipping cu privire la adoptarea deciziei din 25 octombrie 1994. O copie a acestei scrisori a fost trimisă reclamantei.

Procedura și pretențiile părților

10 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 30 decembrie 1994, reclamanta a introdus o acțiune împotriva deciziei Comisiei. Cauza a fost repartizată unei camere compuse din trei judecători. După ascultarea părților, Tribunalul a hotărât, prin decizia din 11 ianuarie 1996, să trimită cauza în fața Camerei a treia extinse, compuse din cinci judecători.

11 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a treia extinsă) a hotărât să deschidă procedura orală fără să dispună măsuri de cercetare judecătorească prealabile.

12 În ședința publică din 12 martie 1996, au fost ascultate susținerile orale ale părților și răspunsurile lor la întrebările Tribunalului.

13 Reclamanta solicită Tribunalului:

- să anuleze decizia Comisiei;
- să ia toate măsurile pe care le consideră utile;
- să oblige Comisia la plata cheltuielilor de judecată.

14 Comisia solicită Tribunalului:

- să respingă acțiunea;

— să oblige reclamanta la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la obiectul litigiului

15 Este necesar, pentru început, să se determine obiectul acțiunii, întrucât Comisia a susținut că reclamanta, în replică, a modificat acest obiect. Astfel, conform Comisiei, reclamanta ar fi intenționat să extindă acțiunea astfel încât să vizeze, pe lângă anularea Deciziei din 25 octombrie 1994 privind regimurile de ajutoare, și anularea pretinsului refuz implicit conținut în scrisoarea din 31 octombrie 1994 „de a verifica, în temeiul articolului 93 alineatul (2) din tratat, dacă avantajele fiscale concrete de care trebuia să beneficieze proprietarii „Frauke” în combinație cu celelalte măsuri de ajutor constituiau un ajutor incompatibil cu piața comună” (punctul 8 din replică).

16 Tribunalul evidențiază că reclamanta, în răspunsul la întrebările care i-au fost adresate în cadrul ședinței, a confirmat că obiectul acțiunii sale îl constituia nu numai anularea Deciziei din 25 octombrie 1994, ci și anularea pretinsului refuz implicit din scrisoarea din 31 octombrie 1994 de a verifica, în temeiul articolului 93 alineatul (2) din tratat, dacă avantajele fiscale concrete de care trebuia să beneficieze proprietarii „Frauke” în combinație cu alte ajutoare sunt compatibile cu piața comună.

17 Or, este necesar să se constate că în conformitate cu cererea introductivă de instanță, „reclamanta intenționează prin intermediul prezentei acțiuni [...] să obțină anularea Deciziei Comisiei din 25 octombrie 1994 („decizia”) [...] de autorizare a unui regim fiscal în raport cu finanțarea navelor transportoare de încărcătură grea, care a fost notificată reclamantei prin scrisoarea din 31 octombrie 1994”. Sub titlul „Concluzie”, reclamanta solicită Tribunalului să anuleze „decizia”, adică Decizia Comisiei din 25 octombrie 1994. În această privință, este necesar să se evidențieze că această decizie, adresată guvernului german, vizează doar regimuri generale de ajutoare germane, inclusiv regimul contestat de reclamantă. În decizia menționată, Comisia nu s-a pronunțat asupra ajutoarelor individuale.

18 Cu toate că rezultă din cerere, punctul 7, că „aprobând aplicarea regimului prin Decizia din 31 octombrie 1994 și respingând astfel plângerea, Comisia a încălcat [...] articolul 93 alineatul (2) din Tratatul CE” și că se poate deduce din lectura cererii în ansamblu că îngrijorările reclamantei se concentrează asupra aplicării concrete a regimului general de ajutoare în cauză, mai precis finanțarea celor două nave comandate de SAL și societățile asociate, dintre care una este nava „Frauke”, reclamanta nu a formulat totuși în cererea sa concluzii cu privire la aplicarea individuală a regimului contestat. Tribunalul consideră că trebuie să se interpreteze afirmația citată mai sus în sensul că aceasta face parte din argumentația în sprijinul prezentei acțiuni.

19 Prin urmare, Tribunalul constată că concluziile cuprinse în cerere au ca unic obiect anularea Deciziei din 25 octombrie 1994 în măsura în care aceasta autorizează aplicarea de către autoritățile germane a unor dispoziții care prevăd avantaje fiscale menționate la articolul 82f din EStDV și la articolul 15a în coroborare cu articolul 52 alineatul (19) din EStG. În plus, Tribunalul constată că, chiar dacă la punctele 7 și 8 din replica sa reclamanta susține că prin adoptarea Deciziei din 25 octombrie 1994 Comisia i-a adresat și o decizie prin care refuza să verifice dacă avantajele fiscale de care trebuia să beneficieze proprietarii navei „Frauke”, în combinație cu celelalte măsuri de ajutor constituiau un ajutor incompatibil cu piața comună, reiese totuși din prima pagină a replicii că acțiunea are încă drept obiect anularea „Deciziei Comisiei din 25 octombrie 1994”.

20 În aceste circumstanțe, Tribunalul consideră că, în temeiul articolului 44 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, trebuie declarat inadmisibil capătul de cerere pe care reclamanta l-a prezentat în ședință și care viza obținerea anulării scrisorii din 31 octombrie 1994 în măsura în care aceasta ar implica o respingere implicită a plângerii depuse. Conform articolului 44 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, părțile au într-adevăr obligația să definească obiectul litigiului în cererea introductivă de instanță. Chiar dacă articolul 48 din același regulament de procedură permite, în anumite condiții, invocarea de motive noi, o parte nu poate modifica însuși obiectul litigiului pe parcursul judecății (a se vedea în această privință Hotărârea Curții din 25 septembrie 1979, Comisia/Franța, 232/78, Rec., p. 2729, punctul 3, și Hotărârea Tribunalului din 10 iulie 1990, Automec/Comisia, T-64/89, Rec., p. II-367, punctul 69).

21 Rezultă din cele de mai sus că obiectul litigiului nu cuprinde decât cererea de anulare a Deciziei din 25 octombrie 1994 în măsura în care aceasta autorizează aplicarea de către autoritățile germane a unor dispoziții care prevăd avantaje fiscale prevăzute la articolul 82f din EStDV și la articolul 15a în coroborare cu articolul 52 alineatul (19) din EStG (denumită în continuare „decizia atacată” sau „Decizia din 25 octombrie 1994”).

Cu privire la admisibilitatea capătului de cerere având ca obiect anularea Deciziei din 25 octombrie 1994

Argumentele părților

22 Comisia, fără a ridica în mod formal o excepție de inadmisibilitate în sensul articolului 114 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, a contestat admisibilitatea acțiunii. Întrucât decizia atacată a fost adresată guvernului german, o acțiune împotriva acesteia nu ar fi admisibilă decât dacă decizia o privește pe reclamantă în mod direct și individual în sensul articolului 173 al patrulea paragraf din tratat (a se vedea Hotărârea Curții din 15 iulie 1963, Plaumann/Comisia, 25/62, Rec., p. 197). Or, în speță, decizia nu o privește pe reclamantă în mod individual.

23 Comisia subliniază, mai întâi, că decizia atacată vizează un anumit număr de regimuri de ajutoare în favoarea sectorului construcțiilor navale din Germania, care trebuie puse în aplicare printr-un număr nedeterminat de cazuri de aplicare. Beneficiarii potențiali ai acestor regimuri ar forma o categorie extrem de mare, iar numărul lor nu ar fi fost nici determinat, nici verificabil la data la care decizia atacată a fost adoptată.

24 În această privință, Comisia amintește că, în conformitate cu jurisprudența, nici chiar beneficiarii potențiali ai unui ajutor nu pot formula o acțiune decât cu condiția să îndeplinească ei înșiși condițiile prevăzute la articolul 173 al patrulea paragraf din tratat (a se vedea Hotărârea Curții din 2 februarie 1988, Van der Kooy și alții/Comisia, 67/85, 68/85 și 70/85, Rec., p. 219, punctul 15, Hotărârea Curții din 17 septembrie 1980, Philip Morris/Comisia, 730/79, Rec., p. 2671, punctul 5, și Hotărârea Curții din 13 martie 1985, Țările de Jos și Leeuwarder Papierwarenfabriek/Comisia, 296/82 și 318/82, Rec., p. 809, punctul 13).

25 Presupunând că Comisia a luat o decizie negativă privind un regim german de ajutoare pentru construcții navale, ar rezulta din jurisprudență că o acțiune în anulare introdusă de unul dintre beneficiarii potențiali ai acestui regim împotriva acestei decizii nu ar fi admisibil (a se vedea Hotărârea Van der Kooy și alții/Comisia, citată anterior, și Hotărârea Curții din 7 decembrie 1993, Federmineraria și alții/Comisia, C-6/92, Rec., p. I-6357, punctele 14–15). În plus, întrucât reclamanta era doar un concurent al unui client dintre beneficiarii potențiali ai

regimului de ajutoare autorizat, acțiunea sa ar fi *a fortiori* inadmisibilă. Comisia subliniază că reclamanta nu a prezentat elemente în măsură să demonstreze că regimul de ajutoare i-a afectat în vreun fel activitățile comerciale.

26 În continuare, Comisia remarcă faptul că acțiunea vizează, în fond, acordarea de către guvernul german a unui ajutor special unei anumite întreprinderi. Prin urmare, aceasta consideră că reclamanta ar fi putut ataca în fața instanțelor naționale decizia individuală a autorităților germane de aplicare a regimului de ajutoare (a se vedea în această privință Hotărârea Curții din 12 aprilie 1984, Unifrex/Comisia și Consiliul, 281/82, Rec., p. 1969, punctul 11).

27 În cele din urmă, Comisia susține că faptul că nu a inițiat în speță procedura prevăzută la articolul 93 alineatul (2) din tratat nu modifică cu nimic analiza conform căreia decizia atacată nu o privește pe reclamantă în mod individual. În această privință, Comisia subliniază că jurisprudența invocată de reclamantă, respectiv Hotărârea Curții din 19 mai 1993, Cook/Comisia (C-198/91, Rec., p. I-2487) și Hotărârea Curții din 15 iunie 1993, Matra/Comisia (C-225/91, Rec., p. I-3203), nu este pertinentă deoarece se referă la ajutoare *ad hoc* și nu, precum în speță, la un regim general de ajutoare.

28 În această privință, Comisia consideră, referindu-se la concluziile avocatului general, domnul Tesaro, în Hotărârea Cook/Comisia, citată anterior, că este necesar să se limiteze domeniul de aplicare a jurisprudenței menționate în ceea ce privește posibilitatea ca „persoanele interesate”, în sensul articolului 93 alineatul (2) din tratat, să conteste în fața Tribunalului o decizie a Comisiei de a nu iniția procedura prevăzută de dispoziția menționată. Pentru a evita ca un număr mare de întreprinderi să poată ataca decizii referitoare la regimuri generale de ajutoare, Comisia susține că trebuie limitată posibilitatea de a contesta o decizie „de a nu ridica obiecții” doar la întreprinderile care sunt concurențele efective ale unui beneficiar actual al ajutorului în cauză și, în consecință, trebuie excluse întreprinderile care sunt vizate doar marginal. Ținând seama de faptul că reclamanta, ca întreprindere de transport, nu este decât concurenta unui client al unui șantier naval, acesta din urmă fiind un beneficiar potențial al regimului de ajutoare în cauză, Comisia consideră că decizia atacată nu o privește pe reclamantă decât în mod indirect și potențial sau, conform exprimării avocatului general în Hotărârea Cook/Comisia, citată anterior, nu o interesează decât în mod marginal în sensul articolului 93 alineatul (2) din tratat.

29 De altfel, în ipoteza în care Tribunalul ar considera că trebuie să fie privilegiate drepturile procedurale ale terților care nu au fost invitați să prezinte observații, ar fi indicat, potrivit Comisiei, să se țină seama, cel puțin, de domeniul de aplicare (regional sau sectorial) a regimurilor în cauză, de demersurile efectuate de către reclamant pe lângă Comisie în cursul procedurii administrative și de calitatea sa de întreprindere afectată ca și concurentă a unui client al unui beneficiar al regimului de ajutoare în cauză, înainte de a statua asupra chestiunii dacă acesta are dreptul de a acționa. În această privință, Comisia subliniază că numeroasele contacte pe care le-a avut înainte de adoptarea deciziei atacate au fost stabilite cu Jumbo Shipping, nu cu reclamanta.

30 Reclamanta indică, cu titlu preliminar, că în niciun moment Comisia nu a contestat că plângerea depusă și rezultatul eventualei investigații prezentau un interes real pentru reclamantă. Într-adevăr, luând în special forma unei reduceri fiscale individuale, ajutorul contestat în mod specific în plângere ar fi fost destinat să favorizeze anumiți armatori pentru construirea a două nave transportoare de încărcătură grea, dintre care una, „Frauke”, ar trebui să fie exploatată de SAL, concurentul cel mai important al reclamantei. În această privință, aceasta din urmă subliniază că piața pe care operează face parte din sectorul transportului

maritim de încărcături grele și vizează navele transportoare de încărcătură grea care pot ridica sarcini de peste 200 tone cu echipamentul propriu. Or, reclamanta afirmă că pe această piață ar opera doar trei mari companii, printre care ea și SAL.

31 În continuare, reclamanta susține că întrucât Comisia a decis să nu ridice obiecții împotriva regimului de ajutoare german a considerat în același timp că aplicarea regimului respectiv nu era contrară dreptului comunitar. Astfel, Comisia ar fi refuzat de asemenea să verifice, în sensul articolului 93 alineatul (2) din tratat, dacă avantajele fiscale de care ar fi trebuit să beneficieze proprietarii „Frauke”, în combinație cu alte măsuri de ajutor, constituiau un ajutor incompatibil cu piața comună. Decizia Comisiei, astfel cum a fost comunicată reclamantei, ar include o decizie adresată acesteia care ar putea fi atacată în fața Tribunalului (a se vedea Hotărârea Curții din 15 decembrie 1988, Irish Cement/Comisia, 166/86 și 220/86, Rec., p. 6473, și Hotărârea Curții din 24 martie 1993, CIRFS și alții/Comisia, C-313/90, Rec., p. I-1125).

32 În ipoteza în care Tribunalul ar considera că decizia atacată s-a adresat exclusiv Germaniei, reclamanta susține că reiese din jurisprudență că „părțile interesate” în sensul articolului 93 alineatul (2) din tratat au posibilitatea de a ataca deciziile prin care Comisia constată că un ajutor este compatibil cu piața comună fără să inițieze procedura prevăzută la articolul menționat (a se vedea Hotărârea Cook/Comisia, citată anterior). Reclamanta consideră că este o „parte interesată” deoarece, precum o demonstrează clar cazul „Frauke”, interesele sale sunt afectate de regimul fiscal german.

33 În ceea ce privește argumentația Comisiei conform căreia nu există nici beneficiari actuali, nici concurenți efectivi ai întreprinderilor beneficiare atunci când este vorba de aprobarea unui regim general de ajutoare, reclamanta răspunde că această argumentație nu este pertinentă în speță dat fiind faptul că este vorba de un ajutor sectorial, că poziția sa concurențială este afectată și că aceasta a avut contacte strânse cu Comisia în cursul procedurii administrative.

34 În cadrul ședinței, reclamanta a susținut că, dat fiind că la data adoptării deciziei atacate Comisia era în măsură să cunoască identitatea beneficiarilor viitori ai regimului de ajutoare autorizat, din cauza publicării anterioare a unor prospecte diferite, decizia atacată vizează în realitate un anumit număr de ajutoare individuale mai degrabă decât un regim de ajutoare veritabil.

35 În cele din urmă, în cadrul ședinței, reclamanta a contestat că ar avea posibilitatea să atace în fața instanțelor germane ajutoarele individuale acordate concurenților săi, în special pentru construcția navei „Frauke”, dat fiind că aceste ajutoare individuale vor fi acordate în temeiul dispozițiilor fiscale germane aprobate de Comisie. Aceasta adaugă că, în aceste circumstanțe, dacă Tribunalul declară acțiunea sa inadmisibilă, aplicarea practică de către Comisie a normelor privind ajutoarele de stat ar fi exclusă într-o mare măsură de sub controlul instanței comunitare, ceea ce ar fi inacceptabil. De altfel, presupunând chiar că reclamanta ar avea posibilitatea, în dreptul intern, de a contesta legalitatea unei aplicări concrete a regimului de ajutoare, aceasta nu ar avea nicio influență asupra chestiunii admisibilității sau inadmisibilității prezentei acțiuni.

Aprecierea Tribunalului

36 Ar trebui amintit, cu titlu introductiv, că articolul 173 al patrulea paragraf din tratat permite ca orice persoană fizică sau juridică să atace deciziile al căror destinatar este sau deciziile care, deși luate sub aparența unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, o

privesc în mod direct și individual. Prin urmare, admisibilitatea prezentului capăt de cerere depinde de întrebarea dacă decizia atacată, care se adresează guvernului german și care încheie procedura preliminară prevăzută la articolul 93 alineatul (3) din tratat, o privește pe reclamantă în mod direct și individual.

37 În această privință, trebuie amintit că rezultă dintr-o jurisprudență constantă că subiectele de drept diferite de destinarii unei decizii nu pot pretinde că decizia le privește mod individual în sensul articolului 173 al patrulea paragraf din tratat decât dacă decizia le afectează din cauza anumitor calități particulare sau a unei situații de fapt care le individualizează în raport cu orice altă persoană și, prin urmare, le individualizează în mod analog celui al destinatarului deciziei (a se vedea Hotărârea Plaumann/Comisia, citată anterior, Hotărârea Curții din 14 iulie 1983, Spijker/Comisia, 231/82, Rec., p. 2559 punctul 8, și Hotărârea Curții din 18 mai 1994, Codorniu/Consiliul, C-309/89, Rec., p. I-1853, punctul 20, precum și Hotărârea Tribunalului din 19 mai 1994, Air France/Comisia, T-2/93, Rec., p. II-323, punctul 42, Hotărârea Tribunalului din 27 aprilie 1995, ASPEC și alții/Comisia, T-435/93, Rec., p. II-1281, punctul 62, și Hotărârea Tribunalului din 13 decembrie 1995, Vereniging van Exporteurs in Levende Varkens și alții/Comisia, T-481/93 și T-484/93, Rec., p. 2941, punctul 51).

38 În ceea ce privește natura juridică a actului atacat, este mai întâi necesar să se constate că, în conformitate cu articolele 3 și 4 din Directiva a șaptea, a cărei aplicare a fost prelungită până în anul 1994 prin Directiva 93/115, Comisia a aprobat în special aplicarea, în cursul anului 1994, a dispozițiilor fiscale germane în favoarea armatorilor și a persoanelor care investesc în nave noi (a se vedea mai sus la punctul 8). Conform deciziei atacate, este vorba de aplicarea articolului 82f din EStDV, care prevede amortizări speciale pentru navele noi în favoarea armatorilor, precum și aplicarea articolului 15a în coroborare cu articolul 52 alineatul (19) din EStG, care prevede o reducere fiscală în favoarea persoanelor care investesc în nave noi. Cele două regimuri fiscale nu prevăd, tot conform deciziei atacate, reducerea importului nominal datorat, ci posibilitatea de a amâna plata impozitelor, astfel încât rezultă de aici avantaje în termeni de valoare actuală netă. Este necesar să se sublinieze că, prin decizia atacată, Comisia nu s-a pronunțat asupra compatibilității ajutoarelor individuale cu piața comună, Comisia având în vedere în această privință angajamentul autorităților germane de a respecta, în cadrul aplicării diferitelor regimuri, plafonul aplicabil, în temeiul Directivei a șaptea, ajutoarelor de exploatare.

39 Ținând seama de faptul că este vorba de o aprobare a aplicării unor dispoziții fiscale cu sferă de aplicare generală, decizia atacată, chiar dacă se adresează unui stat membru, se prezintă deci, în privința beneficiarilor potențiali ai dispozițiilor menționate, ca o măsură cu sferă de aplicare generală care se aplică în situații determinate în mod obiectiv și implică efecte juridice în privința unei categorii de persoane luate în considerare în mod general și abstract.

40 Tribunalul constată, în continuare, că reiese din dosar că reclamanta este o întreprindere olandeză având ca activități principale ridicarea și transportul pe mare a încărcăturilor grele. Aceasta operează diferite nave transportoare de încărcătură grea. Reclamanta aparține aceluiași grup de întreprinderi ca și întreprinderea elvețiană Jumbo Shipping, aceasta neavând, totuși, ca holding, nicio activitate în sectorul menționat.

41 Reiese că decizia atacată are un domeniu de aplicare general în privința reclamantei, astfel încât acestea nu i se aduce atingere decât ca urmare a calității sale obiective de întreprindere de transport, la fel ca oricare alt operator economic care se află, actual sau potențial, într-o situație identică (a se vedea Hotărârea Spijker/Comisia, citată anterior, punctul 9, și Hotărârea

Curții din 17 ianuarie 1985, Piraiki-Patraiki și alții/Comisia, 11/82, Rec., p. 207, punctul 14). În plus, trebuie constatat că situația concurențială a reclamantei nu poate fi afectată decât în mod potențial și indirect de adoptarea deciziei atacate. Într-adevăr, dat fiind că decizia menționată vizează aprobarea unui regim general de ajutoare ai cărui beneficiari potențiali sunt definiți numai în mod general și abstract, existența unui beneficiar actual și deci existența unei întreprinderi concurente efective a acestuia din urmă presupune o aplicare concretă a regimului de ajutoare prin acordarea de ajutoare individuale.

42 Tribunalul consideră că simplul fapt că reclamanta a depus o plângere la Comisie, astfel cum se descrie la punctul 6 de mai sus, și că a corespondat și a avut întâlniri, pe această temă, cu aceasta din urmă, nu pot constitui circumstanțe speciale suficiente care să permită să se individualizeze reclamanta în raport cu orice altă persoană și să i se confere astfel calitate procesuală pentru a acționa împotriva unui regim general de ajutoare. În plus, din textul deciziei contestate reiese că ceea ce a necesitat o nouă decizie a Comisiei privind compatibilitatea cu piața comună a diferitelor regimuri de ajutoare germane, inclusiv regimul contestat, a fost prelungirea Directivei a șaptea pentru anul 1994, nu plângerea depusă de reclamantă.

43 Mai mult, trebuie amintit că, presupunând că Comisia nu ar fi aprobat regimul general de ajutoare, simplul fapt că o persoană este un potențial beneficiar al dispozițiilor fiscale cu domeniu de aplicare general nu ar putea fi suficient pentru a demonstra că o astfel de decizie o privește pe aceasta în mod individual, în sensul articolului 173 al patrulea paragraf din tratat (a se vedea Hotărârea Van der Kooy și alții/Comisia, citată anterior, punctul 15). Tribunalul apreciază, așadar, că este întemeiată opinia Comisiei că această jurisprudență se aplică *a fortiori* în speță.

44 În ceea ce privește afirmația reclamantei potrivit căreia, ținând seama de numărul restrâns de operatori pe piața ridicării și transportului pe mare al încărcăturilor grele, i s-ar aduce atingere în mod specific pe planul concurenței prin aplicarea regimului de ajutoare în favoarea societăților care au comandat nava „Frauke”, este necesar să se sublinieze că în decizia atacată Comisia nu s-a pronunțat asupra compatibilității ajutoarelor individuale cu piața comună (a se vedea punctul 38 de mai sus). Prin urmare, în ceea ce privește aprobarea unui regim general de ajutoare, argumentația reclamantei este lipsită de relevanță în speță, ajutoarele individuale nefiind acordate decât după o aplicare concretă a regimului de ajutoare în cauză. În plus, este necesar, în această privință, să se amintească faptul că dispozițiile fiscale în cauză nu vizează doar construcția de nave transportoare de încărcătură grea, care a reținut atenția reclamantei, ci construcțiile navale din Republica Federală Germania în general, cu alte cuvinte construcția unei mari diversități de nave.

45 În cadrul ședinței, reclamanta a susținut că, ținând seama de publicarea prospectelor înainte de adoptarea deciziei atacate, aceasta implică în realitate aprobarea unui număr limitat de decizii de acordare a ajutoarelor individuale. Or, Tribunalul consideră că, chiar dacă au avut loc astfel de publicări, această constatare nu ar putea în niciun caz să fie în măsură să infirme aprecierea de natură juridică a deciziei menționate (a se vedea punctele 38 și 39 de mai sus). Într-adevăr, regimul de ajutoare în cauză, astfel cum a fost aprobat pentru anul 1994, nu se aplică doar construcțiilor de nave noi pentru care s-a elaborat un prospect la data la care s-a adoptat decizia atacată, ci este aplicabil în general în favoarea tuturor armatorilor și persoanelor care investesc în nave noi, inclusiv, de exemplu, decizii de investiții, având efecte fiscale pentru anul 1994, luate ulterior adoptării deciziei atacate.

46 Din considerentele precedente rezultă că nu se poate considera că decizia atacată o privește în mod individual pe reclamantă.

47 În cele din urmă, este necesar să se răspundă la argumentul reclamantei conform căruia aceasta ar avea, în calitate de întreprindere „interesată” în sensul articolului 93 alineatul (2) din tratat, dreptul de a acționa împotriva deciziei de a nu ridica obiecții împotriva regimului de ajutoare german și, pe cale de consecință, de a nu iniția procedura contradictorie prevăzută la alineatul (2) din articolul menționat (a se vedea Hotărârea Cook/Comisia, citată anterior). În această privință, este necesar să se sublinieze că reclamanta nu este în principiu împiedicată, în temeiul articolelor 44 și 48 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, să invoce această argumentație. În fapt, reiese din expunerea faptelor din cerere, în special în ceea ce privește efectele de subvenție ale regimului fiscal german, că reclamanta intenționează în mod clar să demonstreze că aplicarea regimului menționat este incompatibilă cu Directiva a șaptea. Ținând seama de faptul că rezultă din structura procedurii în domeniul ajutoarelor de stat, instituită prin articolul 93 din tratat, că Comisia nu poate declara anumite ajutoare incompatibile cu piața comună fără să fi inițiat procedura contradictorie prevăzută la alineatul (2) din articolul menționat (a se vedea Hotărârea Matra/Comisia, citată anterior, punctul 33), este necesar să se concluzioneze că acțiunea având ca obiect anularea deciziei atacate trebuie interpretată ca vizând și anularea refuzului Comisiei de a iniția procedura contradictorie prevăzută la articolul 93 alineatul (2) din tratat (a se vedea, în același sens, Hotărârea CIRFS și alții/Comisia, citată anterior, punctul 18).

48 Cu toate acestea, nu se poate admite argumentația reclamantei având în vedere circumstanțele prezentei cauze. Deși este adevărat că în hotărârile sale Cook/Comisia și Matra/Comisia, citate anterior, Curtea a recunoscut că „părțile interesate” în sensul articolului 93 alineatul (2) din tratat, definite ca „persoanele, întreprinderile sau asociațiile ale căror interese sunt eventual afectate de acordarea ajutoarelor, adică în special întreprinderile concurente și organizațiile profesionale” trebuie considerate ca fiind vizate în mod individual de decizia prin care se refuză inițierea procedurii prevăzute la articolul 93 alineatul (2) din tratat, Tribunalul consideră, totuși, că această jurisprudență nu se aplică în speță.

49 În fapt, este necesar să se evidențieze că, în cele două cauze menționate, o cale de atac destinată să asigure respectarea garanțiilor procedurale, prevăzute la articolul 93 alineatul (2) din tratat, le-a fost recunoscută întreprinderilor care erau concurente ale beneficiarilor actuali ai ajutoarelor de stat deoarece în cele două cauze acțiunea avea ca obiect legalitatea unei decizii a Comisiei de constatare a compatibilității acordării ajutoarelor individuale cu piața comună. În schimb, astfel cum a constatat deja Tribunalul la punctul 39 de mai sus, decizia atacată vizează aprobarea unui regim de ajutoare ai cărui beneficiari potențiali nu sunt definiți decât în mod general și abstract. Existența unui beneficiar actual presupune deci aplicarea concretă a regimului de ajutoare prin acordarea de ajutoare individuale. Prin urmare, la data adoptării unei decizii privind un regim general de ajutoare și, drept urmare, înainte de acordarea de ajutoare individuale în temeiul regimului menționat, nu pot exista „întreprinderi concurente”, în sensul jurisprudenței citate, care ar putea prin urmare să se prevaleze de garanțiile procedurale prevăzute la articolul 93 alineatul (2) din tratat.

50 De altfel, Tribunalul consideră că faptul de a trata acțiunea ca admisibilă în circumstanțele speței, reclamanta nefiind afectată decât în mod indirect și potențial de regimul general de ajutoare și nefiind, deci, interesată decât marginal de decizia atacată, ar avea drept consecință, privând de orice semnificație juridică noțiunea „o privește în mod individual” în sensul articolului 173 al patrulea paragraf din tratat, acordarea dreptului de a acționa împotriva unei decizii cu domeniu de aplicare general unui număr aproape nelimitat de întreprinderi. În cele din urmă, chiar absența eventuală a căilor de atac în dreptul național german, după cum a susținut reclamanta, nu ar putea determina Tribunalul să își depășească limitele competenței impuse prin articolul 173 al patrulea paragraf din tratat.

51 Reiese din considerentele precedente că este necesar să se constate inadmisibilitatea acțiunii, fără a fi necesar să se examineze chestiunea dacă decizia atacată o privește pe reclamantă în mod direct.

Cu privire la cheltuielile de judecată

52 În conformitate cu articolul 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, este necesar să fie obligată la plata cheltuielilor de judecată, având în vedere pretențiile Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a treia extinsă)

hotărăște:

1) Respinge acțiunea ca inadmisibilă.

2) Obligă reclamanta la plata cheltuielilor de judecată.

Briët

Potocki

Vesterdorf

Cooke

Lindh

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 5 iunie 1996.

Grefier
H. Jung

Președinte
C. P. Briët